

**VLADA REPUBLIKE HRVATKE
MINISTARSTVO UPRAVE**

**Provedba Programa gospodarskog oporavka Vlade Republike Hrvatske
u poglavlju „Javna uprava“**

**PRIJEDLOG REORGANIZACIJE DRŽAVNE UPRAVE
- NAČELA I KRITERIJI ZA PRIJENOS DIJELA POSLOVA SA SREDIŠNJE NA NIŽE
RAZINE VLASTI, KAO I NA TIJELA IZVAN SUSTAVA DRŽAVNE UPRAVE
(PRENOŠENJE JAVNIH OVLAŠTI) -**

Zagreb, listopad 2010.

SADRŽAJ

- I. Načela za prijenos dijela poslova sa središnje na niže razine vlasti, kao i na tijela izvan sustava državne uprave**

- II. Kriteriji za prijenos dijela poslova sa središnje na niže razine vlasti, kao i na tijela izvan sustava državne uprave**

I. NAČELA ZA PRIJENOS DIJELA POSLOVA SA SREDIŠNJE NA NIŽE RAZINE VLASTI, KAO I NA TIJELA IZVAN SUSTAVA DRŽAVNE UPRAVE

U cilju približavanja obavljanja poslova državne uprave korisnicima, načela na kojima bi se trebao temeljiti prijenos poslova na niže razine vlasti, kao i na tijela izvan sustava državne uprave jesu:

- Teritorijalna dekoncentracija i decentralizacija prenošenjem dijela poslova središnjih tijela državne uprave na urede državne uprave u županijama, ili povjeravanjem poslova jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- Funkcionalna decentralizacija prenošenjem dijela poslova državne uprave na pravne osobe koje bi temeljem zakona dobile javne ovlasti,
- Jačanje nadzora zakonitosti, učinkovitosti, provedbe i rezultata obavljanja prenijetih poslova državne uprave,
- Osiguranje transparentnosti obavljanja prenijetih poslova državne uprave te kontrola korištenja javnih resursa isključivo za propisima i drugim aktima predviđenu namjenu,
- Postupno izdvajanje pomoćno-tehničkih poslova iz okvira djelatnosti tijela državne uprave osiguranjem obavljanja tih poslova na tržišnom načelu, gdje je to moguće u odnosu na specifični djelokrug pojedinog tijela.

II. KRITERIJI ZA PRIJENOS DIJELA POSLOVA SA SREDIŠNJE NA NIŽE RAZINE VLASTI, KAO I NA TIJELA IZVAN SUSTAVA DRŽAVNE UPRAVE

U svrhu pripreme prijedloga prijenosa poslova sa središnje na niže razine vlasti kao i na tijela izvan sustava državne uprave (prenošenje javnih ovlasti), utvrđeni su sljedeći temeljni kriteriji:

A) Središnja tijela državne uprave trebaju obavljati najsloženije stručne i upravne poslove u upravnom području iz svojeg djelokruga, a prvenstveno:

- Poslove Strateškog planiranja,
- Predlaganje resornih javnih politika,
- Provedbu resornih javnih politika,
- Pripremu prijedloga zakona i drugih propisa
- Definiranje standarda za obavljanje javnih usluga,

- Razvoj mjerila i kriterija za praćenje izvršenja javnih politika te praćenje njihova izvršenja,
- Analizu i ocjenu javnih politika,
- Usklađivanje javnih politika i pravnih standarda s politikama i pravnim standardima EU, uključujući prilagodnu unutarnje strukture ministarstava zadacima koji proizlaze iz budućeg članstva u Europskoj uniji, kao i koncentraciju poslova u odgovarajućim upravnim područjima unutar pojedinih tijela državne uprave, sukladno koncentraciji tih poslova u odgovarajućim tijelima Europske komisije.
- Osmišljavanje, oblikovanje i razvoj pojedinih javnih usluga prema fizičkim i pravnim osobama,
- Nadzor nad tijelima koja provode resorne javne politike i propise iz njihovog djelokruga (uključujući i upravni nadzor), osim ako posebnim propisom nije drugačije uređeno,
- Rješavanje u upravnim stvarima te obavljanje inspekcijskih poslova (uključujući koordinativne inspekcijske nadzore).

B) Uredi državne uprave u županijama i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave obavljaju, u pravilu, sljedeće poslove:

- Poslove rješavanja u upravnim stvarima u prvom stupnju, ako posebnim zakonom nije drugačije propisano,
- Inspekcijske poslove u prvom stupnju, ako je to predviđeno posebnim zakonom,
- Poduzimanje radnji u upravnim i inspekcijskim stvarima za potrebe središnjih tijela državne uprave,
- Poslove jedinstvenog upravnog mjesta,
- Poslove vođenja službenih evidencija,
- Praćenje i procjena učinkovitosti implementacije propisa te davanje inicijative središnjim tijelima državne uprave za izmjenu pojedinih propisa.

C) Određeni poslovi državne uprave mogu se povjeriti pravnim osobama s javnim ovlastima, ako se poslovi mogu bolje, učinkovitije, racionalnije i kvalitetnije obavljati u pravnoj osobi s javnim ovlastima (agenciji, zavodu i sl.) nego u tijelu državne uprave (tj. ako je omjer troškova i koristi povoljniji), te ako obavljanje poslova zahtijeva neovisnost, sukladno propisima i zahtjevima Europske unije.

D) U pogledu povjeravanja poslova državne uprave **jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave** (decentralizacija i delegacija poslova), Vlada RH je na sjednici održanoj 8. srpnja 2010. godine donijela „Smjernice i načela za funkcionalnu decentralizaciju i teritorijalni preustroj“ te je 23. rujna 2010. godine osnovala „Radnu skupinu za decentralizaciju i teritorijalni preustroj“. Radna skupina je zadužena za provedbu aktivnosti utvrđenih spomenutim Smjernicama, a između ostalog i za utvrđivanje poslova koji se sa središnje vlasti prenose u djelokrug jedinica lokalne i područne samouprave, a za koju aktivnost je kao rok izvršenja utvrđen prosinac 2010. godine.

E) Obavljanje pomoćno-tehničkih poslova u tijelima državne uprave, nakon provedene analize i u skladu s načelima ekonomičnosti i učinkovitosti, treba prepustiti tržištu odnosno njihovo obavljanje, prema unaprijed određenim pravilima, povjeriti fizičkim ili pravnim osobama na temelju ugovora („*outsourcing*“ poslova čišćenja, održavanja poslovnih prostorija, interne usluge ugostiteljstva, zaštitarska služba, informatičkih poslova koji se odnose na održavanje sustava i sl.), gdje je to moguće u odnosu na specifični djelokrug pojedinog tijela.

O B R A Z L O Ź E N J E

Programom gospodarskog oporavka Vlade Republike Hrvatske kao jedna od mjera za čije izvršenje je nadležno Ministarstvo uprave, utvrđena je mjera pod nazivom „Prijenos dijela poslova sa središnje na niže razine vlasti, kao i na tijela izvan sustava državne uprave (prenošenje javnih ovlasti)“.

Za izvršenje navedene mjere Vlada je u Planu provedbenih aktivnosti Programa gospodarskog oporavka, kao jednu od aktivnosti utvrdila „Definiranje sadržaja funkcija i kriterija za dodjeljivanje poslova određenim kategorijama javnih tijela (dekoncentracija, delegacija, decentralizacija, outsourcing)“.

S ciljem usuglašavanje kriterija za prijenos dijela poslova sa središnje na niže razine vlasti, kao i na tijela izvan sustava državne uprave, Vlada je na sjednici održanoj 14. listopada 2010. godine donijela Odluku o osnivanju Povjerenstva za usuglašavanje kriterija za decentralizaciju poslova državne uprave, čiji su članovi predstavnici Ministarstva uprave, Ministarstva financija, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Državnog inspektorata i Državne geodetske uprave.

Povjerenstvo je na sjednici održanoj 27. listopada 2010. godine utvrdilo „Prijedlog reorganizacije državne uprave – načela i kriterije za prijenos dijela poslova sa središnje na niže razine vlasti, kao i na tijela izvan sustava državne uprave (prenošenje javnih ovlasti)“.

Kriteriji za dodjeljivanje poslova određenim kategorijama javnih tijela (dekoncentracija, delegacija, decentralizacija, outsourcing“) utvrđeni su sukladno Zaključku Vlade Republike Hrvatske o provedbi aktivnosti iz Programa gospodarskog oporavka u vezi s reformom sustava državne uprave u cjelini, koji je Vlada RH donijela 20. svibnja 2010. godine, a kojim je pod točkom 4. utvrđeno da se obavljanje poslova državne uprave koji se odnose na ostvarivanje prava, obveza i pravnih interesa građana mora organizirati najbliže građanima i drugim strankama, uz istodobnu mogućnost povjeravanja određenih poslova drugim tijelima, uz uvjet ekonomičnosti i učinkovitosti njihova organiziranja i obavljanja. Pod točkom 5.a. navedenog Zaključka utvrđeno je da ministarstva obavljaju najsloženije upravne i stručne poslove, specijalizirane poslove iz područja strateškog planiranja, utvrđivanja resornih javnih politika, poslove pristupanja Europskoj uniji, poslove upravnog i inspekcijskog nadzora i rješavanje u upravnim stvarima u drugom stupnju, dok se ostali poslovi moraju organizirati na načelima ekonomičnosti i učinkovitosti.